

31.8.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
JulkinenSosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo@stm.fi

Viite: VN/806/2020-STM-17

Finanssivalvonnan lausunto hallituksen esityksestä yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta täydentäviksi kansallisiksi säännöksiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa hallituksen esityksestä kansallisiksi säännöksiksi, joilla täydennetään yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta annettua ns. PEPP-asetusta. Finanssivalvonta toteaa seuraavaa.

Kerryttämis- ja maksatusvaiheen ehdot

PEPP-asetuksessa lähtökohtana on se, että pääomaa kartutetaan pitkällä aikavälillä eläkkeelle siirtymistä varten ja varojen ennenaikaiseen nostoon olisi vain rajoitetut mahdollisuudet.

PEPP-asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on määritettävä kansallisten alatilien *kerryttämismuutoksiin* liittyvät ehdot, ellei niitä ole täsmennetty PEPP-asetuksessa. Tällaisiin ehtoihin voivat sisältyä erityisesti ikärajat kerryttämismuutoksen aloittamiselle, kerryttämismuutoksen vähimmäiskesto, maksujen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja niiden jatkuvuus (PEPP-asetus 47 artiklan 1 ja 2 kohta).

Lisäksi jäsenvaltioiden on määritettävä *maksatusmuutoksiin* ja kansallisten alatilien maksusuorituksiin liittyvät PEPP-sopimusehdot, ellei niitä ole täsmennetty PEPP-asetuksessa. Tällaisiin ehtoihin voivat sisältyä maksatusmuutoksen alkamisen vähimmäisaika, enimmäisaika PEPP-järjestelmään liittymiselle ennen eläkeiän saavuttamista sekä ennen maksatusmuutoksen alkamisen vähimmäisiän saavuttamista tapahtuvaa lunastusta koskevat ehdot varsinkin, jos kyseessä on erityisen vaikea tilanne (PEPP-asetus 57 artiklan 1 ja 2 kohta).

Edellä mainittuja täsmennyksiä ei ole sisällytetty PEPP-asetukseen, joten ne tulisi määrittää nyt po. kansallisessa lakiehdotuksessa. Hallituksen esityksen perusteluissa kuitenkin todetaan, että kun kansallisten eläketuotteiden osalta sektorikohtaisissa laeissa ei ole erityisiä säännöksiä siitä, missä vaiheessa eläkesäästäminen voidaan aloittaa ja missä vaiheessa eläkevarat on mahdollista nostaa, ei ole nähty tarkoituksenmukaiseksi rajoittaa myöskään PEPP-tuotteen sopimusehtoja. Sen sijaan lakiehdotuksen 6 §:ssä todetaan, että tuloverolaissa säädetään edellytyksistä, joiden täytyessä eläketuotteen maksut voidaan vähentää verotuksessa sekä maksatusmuutoksen eläkesuoritusten verokohtelusta. Finanssivalvonta katsoo, että hallituksen esityksen ratkaisu ei tässä muodossa täytä PEPP-asetuksen vaatimuksia.

31.8.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota myös siihen, että PEPP-sopimuksessa on esitetävä PEPP-asetuksen 47 ja 57 artikloissa tarkoitetut PEPP-säästäjän asuinvaltiota koskevan alatilin kerryttämis- ja maksatusvaiheeseen liittyvät ehdot (PEPP-asetus 4 artikla). Nämä ehdot ovat osa kansalliselle valvojalle toimitettavaa PEPP-tuotteen rekisteröintihakemusta (PEPP-asetus 6 artikla 2.a kohta). Nyt lakiehdotuksen 6 § asettaa rekisteröintihakemusta käsittelevän Finanssivalvonnan tilanteeseen, jossa kansallinen laki ei täydennä suoraan sovellettavaa PEPP-asetusta siten kuin PEPP-asetus edellyttää.

Eri sektorien tasapainoinen käsittely

Hallituksen esityksen perusteluissa käytetyt tuotekuvaukset painottuvat vakuutussektoriin ja vakuutusten tarjoamisesta annettuun lakiin, olisi hyvä lisätä kuvausta myös luottolaitosten, sijoituspalvelujen ja vaihtoehtorahastojen hoitajien osalta. Muutoinkin esityksen perusteluja olisi syytä täydentää muiden kuin vakuutussektorin osalta.

Finanssivalvonnan tehtävä

PEPP-asetuksen 40 artiklan 8 kohdan mukaan, jos PEPP-maksut ja PEPP-etuudet oikeuttavat etuihin tai kannustimiin, PEPP-tarjoajan on asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimitettava asiaankuuluvalla kansalliselle viranomaiselle tapauksen mukaan kaikki tiedot, joita tarvitaan tällaisiin maksuihin ja etuuksiin liittyvien etujen ja kannustimien myöntämiseen tai hyödyntämiseen, eli Suomessa verohallinnolle.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että Finanssivalvonnan valvontavastuun voidaan katsoa rajoittuvan siihen, että tällaiset tiedot annetaan, mutta tietojen paikkansapitävyyttä koskevissa kysymyksissä kyse on viranomaisyhteistyöstä. Finanssivalvonta toteaa, että sen tehtävänä ei ole valvoa verotietojen antamista verottajalle, vaan tehtävä kuuluu luontevasti verohallinnolle.

Siirto PEPP- tuotteesta PS-tilille tai eläkevakuutukseen

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että PEPP-asetus ei velvoita PEPP-tarjoajaa suostumaan PEPP-tuotteen vaihtamiseen erilaiseen pitkäaikaissäästämisen tuotteeseen, mutta asetus ei myöskään ainakaan nimenomaisesti kiellä sitä, etteikö PEPP-tuotetta voisi vaihtaa kansalliseen pitkäaikaiseen sijoitustuotteeseen kuten PS-tiliin tai eläkevakuutukseen. Jos tällainen siirto haluttaisiin mahdollistaa, on harkittava, olisiko siitä säädettävä erikseen tässä laissa ja tarvittavissa muissa laeissa esim. tuloverolaissa.

31.8.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Lisäksi Finanssivalvonta kiinnittää huomiota eräisiin vähäisempiin ja teknisiin tarkennustarpeisiin. Nämä huomiot toimitetaan sosiaali- ja terveysministeriölle erikseen.

FINANSSIVALVONTA

Jakelu STM SVO Eläke- ja yksityisvakuutusyksikkö, Tom Strandström